

Світлана Плотніченко, к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту та публічного адміністрування,
Діана Кондратенко, здобувач,
Оксана Цвентух, здобувач, здобувач,
Валерій Новицький, здобувач,
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра
Моторного, м. Запоріжжя, Україна

ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ТА РЕПУТАЦІЙНИЙ КАПІТАЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Євроінтеграційні процеси публічної дипломатії стали одним із ключових інструментів формування міжнародного авторитету держави та зміцнення її репутаційного капіталу. Для України це питання набуло особливої актуальності після отримання у 2022 році статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу. Успішне просування на шляху європейської інтеграції залежить не лише від виконання політичних та економічних критеріїв, а й від сприйняття України міжнародною спільнотою як демократичної, надійної та відповідальної держави.

Сучасна українська публічна дипломатія характеризується переходом від традиційних форм міжнародного представництва до комплексної системи комунікацій, що охоплює культурну, цифрову, освітню та гуманітарну складові. Важливу роль у цьому процесі відіграють діяльність Міністерства закордонних справ України, Українського інституту, міжнародні культурні проєкти та інформаційні кампанії, спрямовані на популяризацію української культури, історії та сучасних досягнень[2-4,6].

Одним із найбільш успішних прикладів є діяльність Українського інституту, який реалізує культурно-дипломатичні проєкти в країнах Європи та світу, сприяючи формуванню позитивного образу України через мистецтво, освіту та міжкультурний діалог. Значний вплив на міжнародне сприйняття держави також мають участь українських митців у провідних європейських фестивалях, міжнародних книжкових ярмарках, виставках та наукових форумах.

Після початку повномасштабного вторгнення росії у 2022 році особливого значення набула цифрова дипломатія. Україна продемонструвала новий підхід до міжнародних комунікацій, використовуючи соціальні мережі, цифрові платформи та онлайн-заходи для оперативного інформування світової спільноти про події в країні. Завдяки цьому вдалося забезпечити безпрецедентний рівень міжнародної уваги до України та консолідувати підтримку з боку багатьох держав і міжнародних організацій[1-3,8].

Важливим елементом репутаційного капіталу України стала також демонстрація стійкості державних інституцій, громадянського суспільства та бізнесу в умовах воєнних викликів. Саме репутація країни як держави, здатної захищати демократичні цінності, дотримуватися міжнародного права та продовжувати реформи навіть в умовах війни, сприяє зміцненню її позицій на міжнародній арені та поглибленню співпраці з Європейським Союзом.

Публічна дипломатія виступає важливим механізмом накопичення репутаційного капіталу України. Поєднання культурної дипломатії, цифрових комунікацій, міжнародного партнерства та демонстрації успішних реформ формує позитивний імідж держави та створює додаткові можливості для реалізації стратегічної мети — повноправного членства України в Європейському Союзі.

Україна суттєво посилила інструменти публічної дипломатії, використовуючи культуру, освіту, міжнародні комунікації та громадянські ініціативи для формування позитивного міжнародного іміджу держави[2-5,7].

Одним із найбільш результативних прикладів стала діяльність Українського інституту, створеного у 2017 році. Інституція реалізує культурні та освітні проекти за кордоном, популяризує українське мистецтво, літературу, музику, кіно та наукові досягнення. Завдяки діяльності Інституту українська культура отримала значно ширшу присутність у європейському культурному просторі, що сприяє зміцненню репутаційного капіталу держави.

Вагомим інструментом публічної дипломатії стала міжнародна платформа United24, започаткована у 2022 році. Крім залучення благодійних внесків на підтримку України, платформа виконує комунікаційну функцію, об'єднуючи навколо української тематики відомих міжнародних діячів, спортсменів, науковців та митців. Участь світових амбасадорів сприяє підтримці позитивного образу України та привертає увагу міжнародної спільноти до потреб відновлення держави.

Прикладом культурної дипломатії є успіхи українського кінематографа та мистецтва на міжнародних фестивалях. Участь українських режисерів, письменників і художників у заходах світового рівня дозволяє формувати образ України як країни з потужним культурним потенціалом та європейською ідентичністю. Особливе значення мають міжнародні книжкові форуми, Венеційська бієнале, Каннський кінофестиваль та інші культурні події, де представлено український контекст[2].

На репутаційний капітал держави має й українська наукова дипломатія. Українські університети та наукові установи активно беруть участь у програмах Erasmus+, Horizon Europe, міжнародних дослідницьких консорціумах та академічних обмінах. Така співпраця сприяє інтеграції України до Європейського дослідницького простору та підвищує довіру до українських наукових інституцій.

Окрему роль у формуванні позитивного міжнародного іміджу України відіграють українські громади за кордоном. Після 2022 року саме діаспорні організації стали важливими суб'єктами громадської дипломатії, організовуючи культурні заходи, благодійні кампанії, інформаційні проекти та адвокаційні ініціативи в країнах Європи та Північної Америки.

Сучасна українська публічна дипломатія спирається не лише на діяльність державних інституцій, а й на потенціал культури, науки, громадянського суспільства та міжнародного партнерства. Саме ця багаторівнева взаємодія формує репутаційний капітал України та посилює її позиції в процесі європейської інтеграції.

Попри суттєві успіхи України у сфері публічної дипломатії, низка напрямів потребує подальшого розвитку. Насамперед доцільним є створення єдиної системи

оцінювання ефективності заходів публічної дипломатії та їхнього впливу на міжнародне сприйняття України. Наразі більшість комунікаційних ініціатив оцінюються за кількісними показниками охоплення аудиторії, тоді як механізми вимірювання репутаційного капіталу держави залишаються недостатньо розвиненими.

Перспективним напрямом є формування довгострокової стратегії наукової дипломатії України. Незважаючи на активну участь українських науковців у міжнародних проєктах, потенціал науки як інструменту формування міжнародного авторитету держави використовується не повною мірою. Доцільним є створення програм підтримки міжнародних наукових амбасадорів України та системного просування українських наукових досягнень на глобальному рівні [1-3,8].

Окремої уваги потребує розвиток економічної дипломатії через просування українських інновацій, технологічних стартапів та креативних індустрій. У міжнародному інформаційному просторі Україна переважно асоціюється з безпековими та гуманітарними питаннями, тоді як потенціал держави як центру інновацій, IT-розробок та високотехнологічного підприємництва представлений недостатньо.

Важливим завданням залишається розширення присутності України в експертних, аналітичних та академічних центрах Європейського Союзу. Посилення співпраці з провідними європейськими think tank, університетами та дослідницькими мережами сприятиме формуванню більш стійкого репутаційного капіталу та поглибленню інтеграційних процесів[3-8].

Крім того, доцільним є створення постійних платформ взаємодії між дипломатичними установами, бізнесом, науковою спільнотою та представниками української діаспори для координації міжнародних комунікацій. Такий підхід дозволить забезпечити більш системне та узгоджене просування національних інтересів України на міжнародній арені.

Список використаних джерел

1. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01.07.2010 № 2411-VI. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17> (дата звернення: 02.06.2026).
2. Коптев О. С. Публічна дипломатія як технологія зовнішньої політики України // Міжнародні та політичні дослідження. 2023. DOI: <https://doi.org/10.18524/2707-5206.2023.36.288707>.
3. Кравчук Н. Я., Луцишин О. О., Андрощук Д. В. Публічна дипломатія як стратегічний імператив зміцнення конкурентоспроможності держави в умовах трансформації світового порядку // Empirio. 2025. DOI: <https://doi.org/10.18523/3041-1718.2025.2.1.78-91>.
4. Дімова Л. Р., Зайченко І. В. Репутаційний капітал України як актив у німецькому політико-економічному просторі: аналіз впливу публічної дипломатії та GR-політики // Empirio. 2026. Т. 3, № 1. С. 71–82. DOI: <https://doi.org/10.18523/3041-1718.2026.3.1.71-82>.

5. Ткачук В. Державна інформаційна політика як інструмент формування іміджу, репутації та бренду України // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія. 2025. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-21-38>.
6. Агеєва, І. В., Вороніна, Ю. Є., & Заїка, О. В. (2025). Цінність ділової репутації в публічному секторі: менеджерські підходи та роль ефективного паблік рилейшнз. *Scientific papers OF DMYTRO MOTORNYI TAVRIA STATE AGROTECHNOLOGICAL UNIVERSITY (ECONOMIC SCIENCES)*, (4 (57)), 21-29.
7. Плотніченко, С. Р., & Плотниченко, С. Р. (2021). Основи ділового етикету та протоколу: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти.
8. ПЛОТНІЧЕНКО, Світлана Романівна. *Діловий етикет як елемент стратегічного управління репутацією в бізнесі та державному секторі*. 2025. PhD Thesis. Запоріжжя: ТДАТУ.